

СТАНОВИЩЕ

за придобиване на образователна и научна степен “доктор”
по професионално направление 3.8. Икономика,
докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на
стопанската дейност (счетоводство)”
по обявена процедура от СА „Д. А. Ценов“ - Свищов

Настоящото становище е изготвено съгласно примерната структура за формата и съдържанието на становище, написано от член на научно жури, за придобиване на образователна и научна степен „доктор” по обявена процедура от СА „Д. А. Ценов“ - Свищов.

Изготвил становището: проф. д-р Атанас Блажев Атанасов с научна специалност “Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност”, член на катедра “Счетоводна отчетност” в СА “Д. А. Ценов” – Свищов и член на научно жури, съгласно Заповед № 1152/13.12.2018 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ - Свищов, в съответствие с разпоредбите на чл. 4, ал. 2 и чл. 9 от ЗРАСРБ, чл. 32 от Правилника за прилагане на ЗРАС в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, решение на факултет „Стопанска отчетност“ (Протокол № 6/11.12.2018 г.) и решение от заседание на Научното жури от 20.12.2018 г.

Автор на дисертационния труд: Йорданка Миткова Илиева

Тема на дисертационния труд: “Счетоводни аспекти на дейността в предприятията от хотелиерството”

I. Общо представяне на дисертационния труд.

Предмет на изследване в представения дисертационен труд са счетоводните аспекти на туристическата хотелиерска дейност и проблемите, които могат да възникнат във връзка с това, в практиката на бизнеса. Обект на изследване е дейността на предприятията от сферата на хотелиерството.

Основната теза на дисертационния труд е, че съществуват възможности за оптимизиране на счетоводното отчитане на туристическите хотелиерски услуги, генерирането и систематизирането на

данни, необходими за финансовото управление, анализа и прогнозирането на дейността.

Обемът на разработката е 251 стандартни страници и се състои от: заглавна страница; съдържание; увод; изложение (три глави); заключение и списък с използваната литература 145 бр. (вкл. 24 бр. литературни източници на латиница, 87 бр. литературни източници на кирилица, 23 бр. нормативни актове, 11 бр. интернет страници). Литературните източници и действащите нормативни документи са ползвани добросъвестно. Това се потвърждава и от собственоръчно подписаната и приложена към документацията по конкурса декларация от автора. В изложението са оформени 32 бр. таблици, 12 бр. графики, 1 бр. стереограма, 3 бр. схеми, 2 бр. фигури и 56 бр. формули. В дисертационния труд са включени и 48 бр. приложения.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Изследователската теза на дисертационния труд е сполучливо формулирана и аргументирано защитена. Това дава основание разработката да се характеризира като едно завършено, актуално, монографично изследване, и като своевременно и обоснован опит да се отговори адекватно на настоящите теоретико-приложни потребности по отношение счетоводните аспекти на дейността в предприятията от хотелиерството в България.

Методологията на изследването е приложена коректно, като се формулират проблеми и се предлагат начини за тяхното решаване. В този контекст се правят съответни анализи, обобщения, изводи и препоръки. От съдържанието на дисертационния труд проличава, че авторът притежава задълбочени теоретични знания по очертаната проблематика и способности за осъществяване на самостоятелни научни изследвания.

В техническо и стилово отношение работата е на много добро ниво. Обемът ѝ е оптимален и дава възможност да се обоснове и защити изследователската теза в теоретичен и практико-приложен аспект.

Авторефератът отразява обективно, ясно, точно и пълно съдържанието на дисертационния труд и представя вярно неговите

положителни качества. Конфигурацията на изложението му съответства на логическата ос на изследването.

Част от авторите виждания са придобили подобаваща публичност. Доказателство за това е, че по темата на дисертационния труд са публикувани три самостоятелни статии на докторанта в реферирани научни списания и два самостоятелни доклада от научни конференции.

III. Научни и научни-приложни приноси на дисертационния труд.

В дисертационния труд се очертават следните научни и научно-приложни приноси:

- Направени са задълбочени теоретични изследвания на специализираната научна литература и приложимата нормативна уредба по темата на дисертационния труд. Въз основа на това са изведени икономическите характеристики и са обособени ключовите особености в организацията и счетоводното отчитане на дейността на предприятията от хотелиерството.

- Следствие съдържателен анализ в аналитичен разрез на разходите в приложените форми на оперативни отчети в Унифицираната система от счетоводни сметки USALI е съставена матрица на класификацията на разходите с цел оптимизиране и унифициране на счетоводното им отчитане в предприятията от хотелиерството.

- Чрез данни с примерен характер са представени информационните възможности на аналитичните счетоводни сметки за отчитане на данък върху добавена стойност, насочени към систематизиране на счетоводната информация в зависимост от приложимата данъчна ставка и правото на приспадане на данъчен кредит за туристическия хотел.

- В резултат от използване на метода на математическото моделиране е предложен иновативен метод за организация на счетоводното отчитане на приходите и разходите за дейността на хотелите, при който е очертана възможността резултатът, определен чрез счетоводните сметки за отчитане на приходите от продажби, които по структура и предназначение са операционно – резултатни, да се равнява на брутната оперативна печалба, а чрез аналитичното отчитане към сметката за печалбите и загубите от текущата година, да се отразява счетоводната

печалба за всеки вид дейност, както преди, така и след начисляване на корпоративните данъци.

- Аргументирано е обоснована необходимостта от осигуряване на отчетна информация за изминал период от време, във връзка с ценообразуването според прогнозната заетост в хотела, като размерът на всички разходи, отразени чрез способите на управленското счетоводство, ще формира пълната себестойност на конкретните хотелиерски пакетни услуги. В този контекст се предлага въвеждане на специфична система от счетоводни сметки в индивидуалния сметкоплан на предприятието, което да способства за синхронизираното законосъобразно отчитане на стопанските операции и целесъобразното водене на управленска счетоводна отчетност за потребностите на финансовия мениджмънт.

- Посредством реални практически данни е апробиран факторният модел за анализ, като рационално решение за оптимизиране на отчетния процес и управлението на основните преки разходи за дейността в ресторанта на блок-маса („шведска маса”), функциониращ към хотела, по метода на „Food and Beverage Cost control”.

IV. Въпроси по дисертационния труд.

Сред академичната общност е известно становището, че всяко изследване може да се доусъвършенства, но по отношение на разработката нямам конкретни съществени бележки, препоръки и въпроси, освен виждането, че докторантът само би спечелил ако продължи да задълбочава и обогатява научните си интереси в очертаната област.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

На основание качествата на дисертационния труд в заключение изразявам положителната си оценка и препоръчвам на уважаемото научно жури да гласува за придобиване на образователната и научна степен “доктор” по професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма “Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводство)” от Йорданка Миткова Илийкова.

19.02.2019 г.

Изготвил становището:.....

(проф. д-р Ат. Атанасов)